

REEL BİR ENFLASYON TEORİSİ VE YOĞUN ANTI - ENFLASYONİST PLANLAR

Dr. Jale YALINPALA

M.Ü. İ.İ.B.F. İktisat Bölümü, Araştırma Görevlisi

Abstract:

Inflation is a monetary and also reel a phenomenon, and it has effects on the real economy. Real theories of inflation are built up from microfoundations. They analyze how money fits into the aggregate economy. In this paper, the author has considered the role of an incentive anti-inflation policy in a monetary economy. An incentive anti-inflation policy is a policy that directly coordinates the nominal price-setting decisions of individuals, and changes the limitation imposed by the unit of account constraint. The argument in this paper is that the plans are theratically interesting and thinking about them can significantly improve understanding of the aggregate economy.

I.GİRİŞ

Enflasyon parasal bir olgudur. Aynı zamanda bireylerin tercihlerinin sonucu gerçekleşen ve dolayısıyla reel ekonomi üzerinde etkileri olan reel bir olgudur. Parasal enflasyon teorileri bu tür enflasyonla uyumlu bireysel davranışların temelini oluşturan şeyleri belirtmeksizin, parasal bir olgu olarak enflasyonu analiz eder. Bunlar reel ekonomi üzerinde beklenen enflasyonun hiçbir etkisinin olmadığını varsayan tipik kara - kutu teorileridir. Reel enflasyon teorileri, kara - kutu teorileri değildir; bu teoriler mikro temellerden geliştirilmiştir. Madem ki enflasyon parasal bir olgudur o halde reel bir enflasyon teorisi elde edebilmek için paranın bütüncül ekonomiye nasıl enjekte edileceğini açıklamak zorunda olan bir teoriye sahip olunmalıdır. Tüm reel enflasyon teorileri parasal enflasyon teorileri olmalıdır. Reel bir teori ile parasal bir teori arasındaki fark şudur; reel bir teori parasal kara - kutuyu araştırır ve para ile enflasyonun ilişkili olduğu reel dünya mekanizmasına dikkat çeker. Bu kara kutuda bireylerin piyasayı değil, fiyatları oluşturduğu görülebilir. Oluşan bu fiyatlar ilk nominal fiyatlar olarak belirlenir, daha sonra nispi fiyatlar oluşur.

Reel bir enflasyon teorisi, bireylerin fiyatları nasıl seçtiğini analiz ettiği gibi para miktarının bu seçimi nasıl etkileyebileceğini ve bu seçimlerin bütüncül denge üzerinde ne gibi etkiler doğurduğunu inceler.

Neokeynesyen enflasyon teorileri reel enflasyon teorileri olmamıştır. Kabul edilebilir mikro temelleri olmaksızın para, neokeynesyen makro modellere tatmin edici olmayan bir şekilde dahil edilmiştir. Finansman kısıtı üzerinde yapılan son yeni keynesyen çalışma, paranın makro modele daha iyi entegrasyonunu sağlamayı amaçlamıştır, fakat benim görüşüme göre, bu çalışma reel enflasyon teorisi için yeterli bir temel oluşturmayacaktır. Bu çalışmada, reel enflasyon teorisi için yeterli bir temel sağlayan alternatif bir kısım tanımlayacağım. Daha sonra teoriyi tartışacağım ve doğal olarak bunu izleyen yoğun anti enflasyon planlarının nasıl anlaşıldığını göstereceğim.

II-PARA, TOPLAM EKONOMİ VE REEL ENFLASYON TEORİSİ

Para dünyanın dönmesini sağlamaktadır. Aynı zamanda ekonomiyi daha etkin işler hale getirmektedir. Bununla birlikte, para üretim sürecinde kullanılmadığı ve bir firmanın üretim sürecine doğrudan katılmadığından, neoklasik ve neokeynesyen ekonomilerde, genellikle firmanın üretim fonksiyonunun bir argümanı olarak ayrı tutulmuştur.

Bu basitleştirme firma düzeyinde kabul edilirken, bütüncül düzeyde kabul edilemez. Bütüncül üretim fonksiyonu tüm firmaların üretim bileşenleri şeklinde tanımlanır. Bu üretim bileşimi ekonomide kullanılan ticarileşen teknolojiye bağlıdır ve para ticarileşen teknolojide merkezi bir rol oynar¹.

Ekonomide paranın rolü ticarete kullanılan kaynakları korumaktır. Para sadece ticareti kolaylaştırılmaz, aynı zamanda bireylerin diğer ilgili fiyatlardaki beklentilere göre, kafalarında bir nominal fiyatlar seti oluşturarak nispi fiyatlar hakkında daha kolay bilgi toplamalarına da izin verir. Bu bilgi iyi işleyen bir ekonomi için hayati öneme sahiptir.

¹ Jurgen Niehan's (1987)' in ticari bir ekonomide para analizi: bütüncül dengenin oluşturulmasında paranın dahil edilmesi gereksinimine resmi bir zemin hazırlar.

Ekonomiye gerekli paranın miktarı bu fiyat beklentileri ve piyasa koşullarının her ikisini birden etkiler. Bireylerin nominal fiyat kararları seti veri iken, ekonomide çok az veya çok fazla para olabilir. Böylece, nominal fiyatı oluşturan kurumlar veri iken, ekonomiye gerekli para miktarı doğrudan reel üretimi etkileyebilir. Bu etkiyi kapsamak için, reel ve nominal sektör arasındaki ikiye bölünebilirlik kırılmalı ve para miktarı bütüncül üretim fonksiyonuna bir üretim faktörü olarak dahil edilmelidir. Bu nominal fiyatı oluşturan kurumların bir parçası ve görevidir.

Üretim fonksiyonuna paranın dahil edilmesi benim ortaya koyduğum yeni bir şey değildir, fakat daha önce yapılan paranın üretimdeki rolü ile ilgili çoğu tartışmalar vasat bir mübadele aracı olarak paranın üretimdeki doğrudan rolü üzerinde odaklanmıştır. Bu doğrudan rol belirli problemler için uygun olabilirken, sadece bu doğrudan role odaklanmak, nominal fiyatı oluşturan kurumların ulaşılabilir üretim düzeyini nasıl etkileyebileceğini kavramayı sınırlar. Paranın (hesap birimi olarak) diğer bir rolü daha vardır ki bu, paranın üretim düzeyini etkilemesinde dolaysız fakat önemli bir yol sağlar. Benim reel enflasyon teorimde, paranın hesap birimi olma fonksiyonu merkezi bir rol oynamaktadır.

III-PARANIN HESAP BİRİMİ OLMA FONKSİYONU ÜRETİMİ NASIL ETKİLEYEBİLİR?

Hesap birimi olma kısıtı açıkça şöyledir: Para bir hesap birimi olarak hizmet ediyorsa, bundan dolayı bir istikrar sağlamalıdır. Bu şu anlama gelir: bir durağan durum parasal dengesinde beklenen enflasyon oranı gerçekleşen orana eşit olmalıdır; o zaman hızlanan bir enflasyon ve hızlanan bir deflasyon olmayabilir, böylece, durağan durum dengesinde bireylerin, nominal fiyat kararları bileşimi, beklenen enflasyon oranından sapmaya yol açacak nominal fiyat düzeyi üzerinde aşağı ve yukarı doğru baskının olmadığı bir nispi fiyatlar setine karşılık gelmelidir.

Bu tüm piyasaların dengede olması gerektiği anlamına gelmez; basit olarak şu anlama gelir: insanlar ortalama piyasada nominal fiyatların doğrultusunda herhangi bir sapma beklentisi içinde olmamalıdır. Herhangi bir parasal politika (kastettiğim zamanın her anında para miktarının mevcut olmasıdır.) bu hesap birimi olma kısıtı ile tutarlı seçilmiş olmalıdır. Beklentiler tamamen rasyonel ise ve nominal fiyat oluşturma sürecinde kurumsal kısıtlar yoksa ve hesap birimi kısıtı ile karşılaşılmazsa, fiyat düzeyi aynı zamanda çökecek veya patlayacaktır. Bu iddianın altında yatan sebep, rasyonel beklentileri kısa dönemden uzun döneme dönüştüren standart kısa dönem / uzun dönem Phillips Eğrisidir. Hesap birimi kısıtı ile karşılaşılmazsa,

sıçrama tezi nominal fiyat oluşturma sürecini bozacaktır. Reel dünyada hızla yükselen enflasyon veya deflasyon çok kısa sürecek, fakat nominal fiyat düzeyi üzerinde baskılar dengelenmediğinde, paranın hesap birimi fonksiyonu zayıflatılacak ve üretim düşecektir. Bu nedenle, hesap birimi kısıtı optimal parasal politikanın belirlenmesinde dikkate alınmalıdır.

Cari kurumlar veri iken, ekonomilerin bu kısıtı yakalayabilmeleri yolu, bu kısıta karşılık gelen bütüncül üretim düzeyi ile tutarlı bir parasal politikanın seçilmesini gerektirir. Para miktarının sınırlanması hem fiyat beklentilerini durdurur, hem de üretim talebini etkiler. Bu yolla, fiyat düzeyini durdurur ve hızlı bir şekilde gelişen enflasyon veya deflasyonu önler².

İnanıyorum ki burada bitirirsem, yukarıdaki görüş parasal enflasyon teorisini destekleyenlerin çoğu tarafından oldukça kabul gören bir görüş olacaktır. Yine de, bunu yapmayacağım; para miktarının fiyat düzeyi üzerindeki tanımlanmış etkisinin dolaylı olduğu görüşünü kabul etmenin önemini tartışacağım. Para fiyat düzeyini doğrudan kontrol etmez. Para bireylerin fiyat tercihlerini etkilemek suretiyle bütüncül nominal talebi etkiler ve daha önemlisi diğerlerinin nominal fiyat tercihleri karşısında bireylerin beklentilerini kontrol eder. Bireylerin görelî bir fiyat seçimi, diğerlerinin nominal fiyat beklentileri setine göre bir nominal fiyat seçimi ile yapılır, bu sonuncunun etkisi oldukça önemlidir. Parasal otorite öncelikli olarak beklentilerin kontrolü yoluyla fiyat düzeyini kontrol eder ve bireylerce oluşturulan nominal fiyat setine göre ekonomiye etkisiz bir para ihraç etme korkusuyla kontrolünü geri çeker ve bu yüzden ekonomi karışıklık içine girer ve tüm insanların durumu kötüleşir. Böylelikle parasal kontrol hesap birimi kısıtı ile karşılaşılabilir, fakat bunun tam istihdam veya onun dinamik eşitine karşılık gelen bir üretim düzeyinde olması gerekli değildir, optimal araştırma ve bekleme süresi parasal olmayan bir ekonomi düşünerek belirlenebilir. Bu durumun gerçekten böyle olduğunu görebilmek için, nominal fiyatı oluşturanların görelî denge fiyatlarının biraz üzerinde görelî fiyat kurma yönünde eğilime sahip oldukları bir ekonomi düşünelim. Bunu yaparlarsa, fiyat düzeyindeki böyle bir patlama paranın hesap birimi olma fonksiyonunu bozacaktır. Bütüncül anlamda böyle bir şey olmayabilir. Bu nedenle, fiyat düzeyindeki böylesine bir baskının

² Bir senede veya üç aylık bir süre içerisinde beklentiler para arzında olacıklardan daha fazla önem kazandığından fiyat düzeyini belirleyen şey spesifik para miktarından çok, parasal rejimdir. Tüm kredi ve borç işlemlerinin bir bilgisayar şebekesinde basit bir şekilde işleme konduğu, paranın kullanılmadığı bir dünya olsaydı, fiyat beklentileri üzerinde bazı çıpa (anchor) çeşitlerine gerek duyulacaktır.

varlığı, parasal bir ekonomide durağan- durum dengesi ile ilişkisizdir. Bu durum, parasal politikanın bu eğilimi dengeleyen bütüncül bir dengeyle tutarlı olarak seçilmiş olmasını gerektirir³.

Başka bir çalışmada (Colander, 1981, 1985) ekonomimizde nominal fiyat belirleme sürecinde gerçekten varolan yukarı doğru bir sapma olduğunu iddia ettim. Burada bunun oluşumuna değinmeyeceğim. Çünkü görüşüm herhangi bir sapmadan ziyade, sadece nominal fiyat oluşturma sürecindeki bir sapmanın varlığına dayalıdır. Sapmanın varlığı şu anlama gelir; ekonomi bir tam istihdam ekonomisinin dinamik eşitinde dengelenmeyecektir veya (aşırı arzın aşırı talep ile kesiştiği yerde) birbirinden bağımsız olarak belirlenmiş arzulan üretim düzeyinde olmayacaktır. Bunun yerine, ekonomi fiyat oluşturma sapmalarını dengeleyen bir üretim düzeyinde dengeye gelecektir.

Tüm fiyat oluşturan birimlerin her biri nispi fiyatlarını şans eseri veya satış monopolleri ile alış monopollerinin eşitlendiği bir denge düzeyinde oluşturmak isteyeceklerdir. Bir sapmanın olmadığı yönündeki kanıtın derecesi, milyonda bir olasılıkla da olsa, bunun parasal ekonomiyi gerçekten tanımladığını ileri sürenlerle oluşmaktadır⁴.

Yukarıdaki gözlemlerin sebebi önemlidir. Öyle ki; durağan-durum dengesi ile ilgili birçok tartışma bu gözlemlerin dışında kalmıştır ve onun yerine parasal olmayan bazı ekonomi tipleri ile durağan-durum dengesi ilişkilendirilmiştir. Gözden kaçırılan önemli bir nokta da şudur; herhangi bir yönde nominal fiyatı oluşturanların sapması şunu ifade eder; parasal ekonomide durağan-durum dengesi parasal olmayan ekonomideki durağan-durum dengesi daha farklı olmalıdır. Durağan-durum dengesinde, bazı mekanizmalar bu sapmayı dengelemeli ve hesap birimi kısıtı ile karşılaşmalıdır.

³ Bu eğilim yoksa veya nominal fiyatlar doğrudan kontrol altında tutulabiliyorsa, bütüncül üretim daha yüksek olabilirdi. Yine de kaynakların tam olarak kullanılmadığı, yanlış dağıtılmış kaynakların olduğu, kaynaklardan yeterli derecede fayda sağlanamadığı, ekonomide bu sonuçlar nominal fiyatı oluşturan kurumların yapısına bağlıdır.

⁴ Böyle bir eğilimin olmadığını düşünenler için, şu deneyimi öneriyorum; fiyatları oluşturma haklarına sahip olduğunu düşünün. Bireyler, yalnızca dengeleyici yönde fiyatlarda değişiklik yapan diğer kişilerden bu hakkı alırlarsa, fiyatlarını değiştirebilirler. Değişen fiyatların maliyeti ne olacaktır? Burada değindiğim gibi, sıfırdan farklı bir cevap nominal fiyat oluşturma sapmasına işaret eder. Karşılaştığım çoğu ekonomistler fiyatların pozitif olmasını unar, ki bu onların fiyatların yukarı doğru hareket ettiğine inandıklarını gösterir.

Ne demek istediğimi açıklayayım: Nominal fiyat oluşturma sürecinde yukarı doğru bir sapma olduğunu söyleyelim. Sapmanın dengelenmiş olması gerektiği durağan-durum dengesinde bu şu anlama gelir; ortalama olarak piyasalar bu sapmayı dengelemek için, nominal fiyatlarda aşağı doğru bir baskı yaratan aşırı arz durumunu korumalıdır. Başka bir çalışmada bahsettiğim gibi (Colander, 1981) bu, doğal bir orandan çok NAIRU'nun varlığını tartıştıklarında insanların zihinlerinde olan şeydir. Nominal ücretlerde ve fiyatlarda yukarı doğru net önemli bir baskı olmuş ise, NAIRU %5, %10 ve %20'lik işsizlik düzeyi ile tutarlı olan bir üretim düzeyidir. Bu yüksek işsizlik yukarı doğru baskıyı dengelemek için ücret ve fiyatlarda aşağı doğru bir baskı yaratacaktır. Böylelikle, parasal politika yeterli derecede herhangi bir nominal fiyat oluşturma eğilimini dengelemek için, aşırı talep durumundaki piyasa sayısını azaltıp, aşırı arz durumunda piyasa sayısını artırarak enflasyonun artmasını önler.

IV-MİKRONUN MAKRO TEMELLERİ

Reel enflasyon teorisi çıkarsamaları sadece makro teoriler açısından değil, mikro teoriler açısından da önemlidir. Teorinin söylediği şudur; parasal bir ekonomideki durağan-durum dengesi parasal olmayan ekonomideki dengeden farklıdır. Nominal fiyat düzeyindeki herhangi bir baskıya aşırı arzın (yukarı doğru baskı varsa) veya aşırı talebin (aşağı doğru baskı varsa) sürdürüldüğü ortalama piyasadaki baskıları dengelemek suretiyle karşı konulması gerektiğinden, makro dengede her bireysel mikro piyasa bu baskıya bir katkı yapmalıdır, öyle ki bu bireysel piyasalardaki denge bu makro dengeden etkilenecektir. Bu şu anlama gelir; belirli bir piyasadaki denge arzın talebe eşit olduğu yerde gerçekleşmeyecek, fakat bunun yerine hesap birimi kısıtına marjinal katkının sağlandığı yerde oluşacaktır.

Metodolojik olarak, bu karşılıklı bağımlılığın anlamı şudur; bir parasal ekonomi analizinde, bireysel piyasaların kısmi dengesinden bütüncül dengenin analizine doğru mantıksal olarak bir ilişki kurulamaz. Modele makro dengenin nasıl gerçekleştiğini öncelikle belirlemeden her bir bireysel mikro piyasayı dahil etmek yanlıştır, çünkü bu makro denge mikro piyasalara kısıtlar getirecektir. Her iki denge eşanlı düşünülmelidir. Böylece, makronun herhangi mikro temelleri mikronun makro temellerince desteklenmelidir.

Araştırmanın optimal olmayan düzeyi olarak isimlendirdiğim şeyin gerçekten toplumsal değil bireysel bir problem olduğu iddia edilebilir. İnsanlar nispi fiyatları çok yüksek belirlemek isterlerse, doğal olarak diğerlerinin aksine, daha uzun bir araştırma yapmak zorundadırlar. Bu görüş şu noktayı ihmal eder; Birim hesap kısıtı toplumsal bir kısıttır, bireysel değildir.

Ekonomide nominal fiyat kararlarını doğrudan koordine eden bir kurum yoktur. Extra araştırmayı ve tecrübe etmiş bireyler için, toplumun uygun olmayan bir şekilde nominal fiyatların ve ücretlerin yükselmesini veya düşmemesini belirlemesi gerekli değildir ve böylece ilave araştırmanın gerekliliği nominal fiyat düzeyinde olması gereken baskıyı oluşturmak için istenebilir⁵.

Cari kurumların veri iken, nominal fiyat kararlarının doğrudan koordinasyonu söz konusu değildir. Bunların nispi fiyatlar seti ile uyumlu olduğu görülmektedir.

Bunu izleyerek şöyle bir karşılaştırma yapılabilir: Yanan bir binadan kurtulmak için bir panik yaşanmış olsun. İnsanların izleyeceği düzenli bir politika varsa, hepsi kurtulabilir; eğer yoksa, herkes kendi gayreti ile kurtulmaya çalışır ve birçok kişi ölür. Söylenen şeyin anlamına dikkat etmeksizin her ölümün ölen kişinin kendi yaptıklarından kaynaklandığı söylenebilir. Kurumsal yapı mevcut ise, her birey kaçmak için optimal araştırma yapma zamanını dikkate almıştır. İnsanlar ölür, bu sadece hayatta kalmanın bir yoludur. Bireylerin, kaçış olasılığını arttırmak için nasıl araştırma stratejileri geliştirdikleri analiz bile edilemez. Yine de, kişilerin gözlerinden kaçırıldıkları noktaları dikkate alarak problemi düşünelim. Bireyler veri kurumsal yapıyı optimize ederler. Bireyin araştırma miktarı hakkındaki soru, bireysel politikanın değil, kurumsal politikanın ilgi alanını oluşturmaktadır. Yangında ölen insanların etkin olmayan araştırma süreci ölümlerinin sebebi olarak görülmemelidir. Dahası, çıkışı bulmalarına yardımcı olan uyumlu bir politikanın eksikliği söz konusudur.

Aynı şekilde, hesap birimi kısıtından kaynaklanan kaynakların yanlış dağıtımı ve işsizlik aşırı araştırma yapılmasını gerektirir. İşsiz bireylerin veya eksik kapasiteyle çalışan firmaların etkin olmayan araştırma süreci bunların eksik kullanımlarının sebebi olarak görülmemelidir. Bu, daha çok nominal fiyat oluşturma sürecini koordine eden bir politikanın eksikliğinden kaynaklanmaktadır. İşsizler, yangından kaçmaya çalışırken ölenlerin kendi ölümlerinden sorumlu olmaları durumundan daha fazla istihdam edilmemekten dolayı sorumlu değillerdir.

V-YOĞUN ANTI-ENFLASYONİST POLİTİKALAR VE REEL ENFLASYON TEORİSİ

Parasal bir ekonomide yoğun anti-enflasyonist politikaların rolünü düşünelim. Yoğun anti-enflasyonist politika bireylerin nominal fiyat oluşturma kararları ile

⁵ Neyin uygun olup olmadığı, dışarıdan bazı karar alıcılar tarafından belirlenir, bu tür durumlarda olduğu gibi.

doğrudan uyumlu bir politikadır. Bu, ekonomide nominal fiyat oluşturan kurumların yapısını değiştiren ve böylelikle hesap birimi kısıtıyla getirilen sınırlamaları değiştiren bir politikadır. Burada değinmek istediğim spesifik yoğun anti-enflasyonist plan olan MAP, anti-enflasyonist piyasa planıdır. (Abba Lerner ve Colander, 1980) MAP fiyatlarla doğrudan ilişki kuran, toplam karda mülkiyet haklarının yaratılmasını içerir. Öyle ki, nominal fiyatını değiştirmek isteyen kişi, kendisiyle dengeleyici bir şekilde nominal fiyatını değiştirmeye karar verecek diğer fiyat oluşturan birim ile ilişki kurmalıdır. Kesinlikle, MAP'in uygulandığı durumda, nominal fiyat düzeyi sabit kalır. Enflasyon olası değildir ve enflasyon beklentisi de olası değildir, bu nedenle bütüncül nominal fiyat düzeyi oluşturulur. MAP gibi bir plan reel enflasyon teorime nerede uyar? Teorimde, fiyat düzeyi hızlanmayan fiyat düzeyi kısıtı ile tutarlı bir üretim düzeyini sağlayan para miktarı ile belirlenmektedir. MAP bu ilişkiyi değiştirmez, fakat durağan-durum dengesinin doğasını değiştirir. Bunu, nominal fiyat oluşturma kararlarını düzenleyerek yapar, öyle ki, bütün bireylerin bileşik kararlarının net sonucu, nominal fiyat düzeyinde bir baskı yaratmaz.

MAP' siz ekonomi diyelim ki, %6 işsizlikle dengeye gelirken, MAP' in olduğu ekonominin dengede olduğu durumda işsizlik oranı bir politik tercih konusu olur. MAP' in olmadığı ve nominal fiyat düzeyinde yukarıya doğru bir artış olduğu durumda parasal kural; bu sapmanın sonucunda oluşan yukarı doğru baskıyı dengeleyecek fiyat düzeyinde aşağı doğru baskı yaratmak suretiyle bir dereceye kadar arz fazlası dengesini korumalıdır. Bu parasal kural ne kadar genişletilebilir? Bu parasal otoritenin kabul edeceği MAP kredilerindeki fiyata bağlıdır. MAP fiyatı ekonomide enflasyonist baskıyı ölçtüğünden dolayı parasal otorite MAP fiyatına dayalı kurallarla toplam talebi ve para arzını oluşturabilir. MAP kredilerini sıfır fiyatla savunan bir kural, MAP' in olmadığı bir parasal kurala eşittir. Pozitif bir MAP kredi fiyatı enflasyonu hızlandırmaksızın aşırı talebin olduğu birçok piyasaların oluşmasına olanak tanıyacaktır. (Negatif bir MAP kredi fiyatı deflasyonu hızlandırmaksızın aşırı arzın olduğu birçok piyasaların oluşmasına olanak tanıyacaktır.) Parasal otoritenin seçebildiği bir dizi alternatif durağan-durum dengeleri olacaktır. MAP kontrolleri üzerinde ne kadar çok baskı varsa, ekonominin durağan-durum üretimi o kadar yüksek olacaktır. Böylece, uzun dönem Phillips eğrisi değiş-tokuşu olmayabilirken, MAP kredi fiyatı ve işsizlik oranı arasında bir değiş tokuş söz konusudur.

VI- ÖZET VE SONUÇ

Reel enflasyon teorisinin temel noktası şudur; Parasal politikanın fiyat düzeyini kontrol etme yolunu belirgin hale getirdiğinde, paranın hesap birimi

fonksiyonu bireylerin nominal fiyat oluşturma kararlarını önemli kılar. Bu nominal fiyat oluşturma kararları parasal olmayan ekonomiden elde edilecek parasal ekonominin bütüncül dengesinin doğasını değiştirir. Özellikle, fiyat düzeyi üzerinde yukarı doğru bir baskı varsa, bütüncül denge ortalama piyasanın aşırı arzı ile dengelenir. MAP gibi yoğun anti-enflasyonist planlar, yukarı doğru herhangi bir baskıyı doğrudan dengeler ve bu şekilde ulaşılabilecek dengeyi değiştirir. Özellikle, yukarı doğru baskı varsa, aksi halde olabileceğinden daha yüksek toplam üretime izin verir. Standart makro terimlerle, NAIRU'yu azaltır.

Toplumun hangi durağan-durum üretim düzeyi isteyeceği tartışılabilir, daha yüksek üretim düzeyine ulaşmanın maliyetleri vardır. Bunlar, toplumun daha yüksek üretim düzeyine ulaşması için gerekli yoğun anti-enflasyonist planın yönetimi ve aşırı arz içeren piyasaların sayılarının azaltılması gibi maliyetlerdir. Bu maliyetler, MAP' in uygulanması ile ortaya çıkacak olan aşırı arzın olduğu piyasaların sayılarının azaltılması faydaları ile karşılaştırılmalıdır. MAP' in veya bazı alternatif yoğun anti-enflasyonist planın politik olarak uygun olup olmadıklarını bilmiyorum. Başka bir çalışmada belirttiğim gibi, bu pratik olarak uygulanabilir.

fakat uygulanabilirlik bu çalışmanın ilgi alanını oluşturmamaktadır. Bu çalışmanın öne sürdüğü görüş şudur ki: Planlar teorik olarak ilginçtir ve bunların hakkında düşünmek bütüncül ekonominin anlaşılmasını önemli derecede geliştirebilir.

REFERANSLAR:

Colander, David. Incentive Anti-Inflation Plans, Joint Economic Committee Report, Washington, DC:U.S. Government Printing Office, July, 1981.

-----, "Why an Incomes Policy Makes an Economics More Efficient," in S.Matias and I.Lipnowski, eds., *Macroeconomic Conflict and Social Institutions*, Cambridge, MA:Ballinger, 1985, pp.97- 119

Lerner, Abba and Colander, David, 1980. *MAP: A Market Anti-Inflation Plan*, New York: Harcourt Brace Jovanovich, 1980

Niehans, Jurgen, *A Theory of Money*, Baltimore: Johns Hopkins University Press, 1978.